

Disposición adicional. *Colaboración co Consello de Estado do Centro de Estudos Políticos e Constitucionais e doutros organismos e órganos da Administración xeral do Estado.*

1. O presidente do Consello de Estado, co acordo da Comisión de Estudos, poderalle encomendar ao Centro de Estudos Políticos e Constitucionais a realización de tarefas determinadas para levar a cabo os estudos, informes ou memorias ou a elaboración de anteproxectos que o Goberno lle encargue ao Consello de Estado.

2. Cando a índole dos asuntos o requira, o Consello de Estado poderá solicitar directamente a colaboración doutros organismos autónomos ou unidades e servizos administrativos para a realización dos estudos, informes ou memorias que lle fosen encargados polo Goberno, e informará diso os departamentos ministeriais dos cales dependan os servizos solicitados. Os ditos departamentos adoptarán as medidas necesarias para que as solicitudes sexan atendidas.

Disposición transitoria. *Adquisición da condición de conselleiros natos vitalicios polos ex-presidentes do Goberno.*

Os que no momento da entrada en vigor desta lei orgánica sexan ex-presidentes do Goberno adquirirán a condición de conselleiros natos de Estado con carácter vitalicio transcorridos dous meses desde a dita data, salvo que dentro dese prazo manifesten expresamente ao presidente do Consello de Estado a súa vontade en contrario. Os que fagan tal manifestación poderán, no entanto, exercer posteriormente o seu dereito conforme o artigo 8 da Lei orgánica do Consello de Estado.

Disposición derradeira. *Entrada en vigor.*

Esta lei orgánica entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Por tanto,

Mando a todos os españois, particulares e autoridades, que cumbran e fagan cumprir esta lei orgánica.

Madrid, 28 de decembro de 2004.

JUAN CARLOS R.

O presidente do Goberno,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

21830 *LEI 3/2004, do 29 de decembro, de establecemento de medidas de loita contra a morosidade nas operacións comerciais. («BOE» 314, do 30-12-2004.)*

JUAN CARLOS I

REI DE ESPAÑA

Saiban todos os que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei:

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Esta lei ten por obxecto incorporar ao dereito interno a Directiva 2000/35/CE, do Parlamento Europeo e do Consello, do 29 de xuño de 2000, que establece medidas de loita contra a morosidade nas operacións comerciais.

Ao longo desta última década, a Unión Europea veu prestando unha atención crecente aos problemas dos

prazos de pagamento excesivamente amplos e da morosidade no pagamento de débedas contractuais, debido a que deterioran a rendibilidade das empresas, producindo efectos especialmente negativos na pequena e mediana empresa. Ademais, as disparidades existentes entre os Estados membros respecto ás lexislacións e prácticas en materia de pagamentos constitúen un obstáculo para o bo funcionamento do mercado interior.

Son numerosas as iniciativas da Unión Europea desenvolvidas sobre esta materia, entre as cales está a Recomendación da Comisión do 12 de maio de 1995, relativa aos prazos de pagamento nas transaccións comerciais. Ao non se teren logrado melloras en materia de morosidade desde a adopción desta recomendación, fíxose necesaria a Directiva 2000/35/CE.

O obxectivo xeral desta directiva é fomentar unha maior transparencia na determinación dos prazos de pagamento nas transaccións comerciais, e tamén o seu cumprimento. Para isto, a directiva abrangue un conxunto de medidas tendentes, dunha parte, a impedir que os prazos de pagamento excesivamente dilatados sexan utilizados para proporcionar ao debedor unha liquidez adicional a expensas do acreedor, e, doutra, a disuadir os atrasos nos pagamentos, erradicando as causas por que na actualidade a morosidade pode resultar vantaxosa economicamente para os debedores.

O alcance desta directiva está limitado aos pagamentos efectuados como contraprestación en operacións comerciais entre empresas e entre estas e o sector público. Non regula as operacións en que interveñen consumidores, os xuros relacionados con outros pagamentos como os efectuados en virtude da lexislación en materia de cheques e letras de cambio nin os pagamentos de indemnizacións por danos.

O criterio subxectivo e material que delimita o ámbito de aplicación da Directiva 2000/35/CE aconsella efectuar a súa transposición ao noso ordenamento xurídico mediante unha lei especial que regule as medidas substantivas contra a morosidade, e que, nunha disposición derradeira, modifique o texto refundido da Lei de contratos das administracións públicas, aprobado polo Real decreto lexislativo 2/2000, do 16 de xuño.

As medidas substantivas contra a morosidade que esta lei regula consisten en establecer, con carácter xeral, un prazo de exixibilidade de xuros de demora, determinar o seu devengo automático, sinalar o tipo de xuro de demora e outorgarlle ao acreedor o dereito a reclamarlle ao debedor unha indemnización razoable polos custos de cobramento. A estas medidas engádeselles a posibilidade de pactar cláusulas de reserva de dominio para os efectos de que o vendedor conserve a propiedade dos bens até o pagamento total da débeda.

A nova lei introduce un cambio esencial neste ámbito, como é o de desprazar os usos do comercio que viñesen consagrando prazos de pagamento excesivamente dilatados, os cales se verían substituídos polas disposicións desta lei. Cando a lei fai referencia a que o xuíz pode considerar os usos do comercio como elemento obxectivo de valoración á hora de determinar o posible carácter abusivo dunha cláusula contractual, toma este aspecto soamente como un dato factual e obxectivo que permite comparar a actuación dun operador coa situación do tráfico mercantil en cada momento.

O prazo de exixibilidade da débeda e a determinación do tipo de xuros de demora establecidos na lei son de aplicación en defecto de pacto entre as partes. Ora ben, a liberdade de contratar non debe amparar prácticas abusivas impondo cláusulas relativas a prazos de pagamento máis amplos ou tipos de xuros de demora inferiores aos previstos nesta lei, polo que o xuíz poderá modificar estes acordos se, valoradas as circunstancias do caso, resultaren abusivos para o acreedor. Neste senso, poderase considerar factor constitutivo dese abuso que o acordo sirva,

principalmente, para proporcionar ao debedor unha liquidez adicional a expensas do acreedor ou para que o contratista principal imponha aos seus fornecedores ou subcontratistas unhas condicións de pagamento que non estean xustificadas por razón das obrigas que asuma. Precisamente esta regulación das cláusulas abusivas é a que determinou a necesidade de dar unha nova redacción ao artigo 17.3 da Lei 7/1996, do 15 de xaneiro, de ordenación do comercio retalista, para axustar os pagamentos aos fornecedores ás previsións desta lei. A lei tamén regula a acción colectiva dirixida a impedir a utilización destas cláusulas cando fosen redactadas para uso xeral.

A adecuación da nosa lexislación interna sobre contratación pública ao ordenamento xurídico comunitario está contida no texto refundido da Lei de contratos das administracións públicas, aprobado polo Real decreto legislativo 2/2000, do 16 de xuño. A inclusión das administracións públicas no ámbito da Directiva 2000/35/CE, dispensando igual tratamento a todos os axentes económicos en materia de pagamentos por operacións comerciais, fai necesario modificar a regulación do tipo de xuros de demora e introducir o recoñecemento do dereito do acreedor a unha indemnización por custos de cobramento da débeda, para a súa adecuación ás previsións da norma comunitaria. Igual adecuación requiren as disposicións reguladoras dos pagamentos entre contratistas e subcontratistas e fornecedores. A estes fins responde a disposición derradeira primeira desta lei.

A lei dítase ao abeiro das competencias que a Constitución española atribúe ao Estado no artigo 149.1.6.^a e 8.ª por afectar a lexislación mercantil e civil. Non obstante, a disposición derradeira primeira desta lei dítase ao abeiro do artigo 149.1.18.^a, que atribúe ao Estado a lexislación básica sobre contratos das administracións públicas.

Artigo 1. *Obxecto.*

Esta lei ten por obxecto combater a morosidade no pagamento de débedas en diñeiro e o abuso, en prexuízo do acreedor, na fixación dos prazos de pagamento nas operacións comerciais que dean lugar á entrega de bens ou á prestación de servizos realizadas entre empresas ou entre empresas e a Administración.

Artigo 2. *Definicións.*

Para os efectos regulados nesta lei, considerarase como:

a) Empresa, calquera persoa física ou xurídica que actúe no exercicio da súa actividade independente económica ou profesional.

b) Administración, as administracións públicas, organismos e entidades previstas nos números 2 e 3 do artigo 1 do texto refundido da Lei de contratos das administracións públicas, aprobado polo Real decreto legislativo 2/2000, do 16 de xuño.

c) Morosidade, o incumprimento dos prazos contractuais ou legais de pagamento.

Artigo 3. *Ámbito de aplicación.*

1. Esta lei será de aplicación a todos os pagamentos efectuados como contraprestación nas operacións comerciais realizadas entre empresas, ou entre empresas e a Administración, de conformidade co disposto no texto refundido da Lei de contratos das administracións públicas, ben como ás realizadas entre os contratistas principais e os seus fornecedores e subcontratistas.

2. Quedan fóra do ámbito de aplicación desta lei:

a) Os pagamentos efectuados nas operacións comerciais en que interveñan consumidores.

b) Os xuros relacionados coa lexislación en materia de cheques, obrigas de pagamento e letras de cambio e os pagamentos de indemnizacións por danos, incluídos os pagamentos por entidades aseguradoras.

c) As débedas sometidas a procedementos concursais incoados contra o debedor, que se rexerán polo establecido na súa lexislación especial.

Artigo 4. *Determinación do prazo de pagamento.*

1. O prazo de pagamento que debe cumprir o debedor será o que se pactase entre as partes dentro do marco legal aplicable e, no seu defecto, o establecido de acordo co disposto no número seguinte.

2. O prazo de pagamento, na falta de pacto entre as partes, será o seguinte:

a) Trinta días despois da data en que o debedor reciba a factura ou unha solicitude de pagamento equivalente.

b) Se a data de recibo da factura ou a solicitude de pagamento equivalente se presta a dúbida, trinta días despois da data de recepción das mercadorías ou prestación dos servizos.

c) Se o debedor recibe a factura ou a solicitude de pagamento equivalente antes que os bens ou servizos, trinta días despois da entrega dos bens ou da prestación dos servizos.

d) Se legalmente ou no contrato se dispuxo un procedemento de aceptación ou de comprobación mediante o cal se deba verificar a conformidade dos bens ou dos servizos co disposto no contrato e se o debedor recibe a factura ou a solicitude de pagamento equivalente antes ou na data en que ten lugar a aceptación ou verificación, trinta días despois desta última data.

Artigo 5. *Devengo de xuros de demora.*

O obrigado ao pagamento da débeda en diñeiro xurídica como contraprestación en operacións comerciais incorrerá en mora e deberá pagar o xuro pactado no contrato ou o fixado por esta lei automaticamente polo mero incumprimento do pagamento no prazo pactado ou legalmente establecido, sen necesidade de aviso de vencemento nin intimación ningunha por parte do acreedor.

Artigo 6. *Requisitos para que o acreedor poida exixir os xuros de demora.*

O acreedor terá dereito a xuros de demora cando concurran simultaneamente os seguintes requisitos:

a) Que cumprise as súas obrigas contractuais e legais.

b) Que non recibise a tempo a cantidade debida a menos que o debedor poida probar que non é responsable do atraso.

Artigo 7. *Xuros de demora.*

1. O xuro de demora que deberá pagar o debedor será o que resulte do contrato e, en defecto de pacto, o tipo legal que se establece no número seguinte.

2. O tipo legal de xuro de demora que o debedor estará obrigado a pagar será a suma do tipo de xuro aplicado polo Banco Central Europeo á súa máis recente operación principal de financiamento efectuada antes do primeiro día do semestre natural de que se trate máis sete puntos porcentuais.

Por tipo de xuro aplicado polo Banco Central Europeo ás súas operacións principais de financiamento entenderase o tipo de xuro aplicado a tales operacións en caso de poxas a tipo fixo. No caso de que se efectuase unha operación principal de financiamento conforme un procedemento

mento de poxa a tipo variable, este tipo de xuro referirase ao tipo de xuro marxinal resultante desa poxa.

O tipo legal de xuro de demora, determinado conforme o disposto neste número, aplicarase durante os seis meses seguintes á súa fixación.

3. O Ministerio de Economía e Facenda publicará semestralmente no «Boletín Oficial del Estado» o tipo de xuro resultante pola aplicación da norma contida no número anterior.

Artigo 8. *Indemnización por custos de cobramento.*

1. Cando o debedor incorra en mora, o acreedor terá dereito a reclamar ao debedor unha indemnización por todos os custos de cobramento debidamente acreditados que sufrise a causa da mora deste. Na determinación destes custos de cobramento aplicarase os principios de transparencia e proporcionalidade respecto á débeda principal. A indemnización non poderá superar, en ningún caso, o 15 por cento da contía da débeda, excepto nos casos en que a débeda non supere os 30.000 euros nos cales o límite da indemnización estará constituído polo importe da débeda de que se trate.

Non procederá esta indemnización cando o custo de cobramento de que se trate fose cuberto pola condena en custas do debedor, de conformidade co disposto nos artigos 241 a 246 e 394 a 398 da Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuízamento civil.

2. O debedor non estará obrigado a pagar a indemnización establecida no número anterior cando non sexa responsable do atraso no pagamento.

Artigo 9. *Cláusulas abusivas.*

1. Serán nulas as cláusulas pactadas entre as partes sobre a data de pagamento ou as consecuencias da demora que difiran canto ao prazo de pagamento e ao tipo legal de xuros de demora establecidos con carácter subsidiario no número 2 do artigo 4 e no número 2 do artigo 7, ben como as cláusulas que resulten contrarias aos requisitos para exixir os xuros de demora do artigo 6, cando teñan un contido abusivo en prexuízo do acreedor, consideradas todas as circunstancias do caso, entre elas, a natureza do produto ou servizo, a prestación por parte do debedor de garantías adicionais e os usos habituais do comercio. Non poderá considerarse uso habitual do comercio a práctica repetida de prazos abusivos.

Para determinar se unha cláusula é abusiva para o acreedor, terase en conta, entre outros factores, se o debedor ten algunha razón obxectiva para apartarse do prazo de pagamento e do tipo legal do xuro de demora dispostos no artigo 4.2 e no artigo 7.2.

Así mesmo, para determinar se unha cláusula é abusiva terase en conta, considerando todas as circunstancias do caso, se esa cláusula serve principalmente para proporcionar ao debedor unha liquidez adicional a expensas do acreedor, ou se o contratista principal impón aos seus provedores ou subcontratistas unhas condicións de pagamento que non estean xustificadas por razón das condicións de que el mesmo sexa beneficiario ou por outras razóns obxectivas.

2. O xuíz que declare a invalidez de tales cláusulas abusivas integrará o contrato conforme o disposto no artigo 1.258 do Código civil e disporá de facultades moderadoras respecto dos dereitos e obrigas das partes e das consecuencias da súa ineficacia.

3. Serán igualmente nulas as cláusulas abusivas contidas nas condicións xerais da contratación segundo o disposto no número 1.

4. As accións de cesación e de retractación na utilización das condicións xerais a que se refire o número anterior poderán ser exercidas, conforme a Lei 7/1998, do 13

de abril, sobre condicións xerais da contratación, polas seguintes entidades:

a) As asociacións, federacións de asociacións e corporacións de empresarios, profesionais e agricultores que estatutariamente teñan encomendada a defensa dos intereses dos seus membros.

b) As cámaras oficiais de comercio, industria e navegación.

c) Os colexios profesionais legalmente constituídos.

Estas entidades poderán ser parte nos procesos promovidos por outra calquera delas, se o consideran oportuno para a defensa dos intereses que representan.

Artigo 10. *Cláusula de reserva de dominio.*

Nas relacións internas entre vendedor e comprador, aquel conservará a propiedade dos bens vendidos até o pagamento total do prezo, sempre que se acordase expresamente unha cláusula de reserva de dominio entre comprador e vendedor antes da entrega dos bens.

Sen prexuízo da aplicación do artigo 1.112 do Código civil, o vendedor poderá subrogar no seu dereito a persoa que, mediante a realización de anticipos, financiamento ou asunción da obriga, realiza a contraprestación por conta do debedor ou permite a este último adquirir dereito sobre o obxecto da reserva de dominio ou utilízalo cando a contraprestación se destina, efectivamente, a ese fin.

Entre as medidas de conservación do seu dereito, o vendedor ou o terceiro que financíase a operación poderá reter a documentación acreditativa da titularidade dos bens sobre os cales se pactase a reserva de dominio.

Disposición adicional primeira. *Réxime de pagamentos no comercio retailista.*

No ámbito dos pagamentos aos provedores do comercio que regula a Lei 7/1996, do 15 de xaneiro, de ordenación do comercio retailista, observarase en primeiro lugar o disposto polo artigo 17 desa lei, aplicándose de forma supletoria a presente lei.

Disposición adicional segunda. *Informe do Goberno ao Congreso dos Deputados.*

O Goberno, no prazo de dous anos desde a entrada en vigor da presente lei, remitirá ao Congreso dos Deputados un informe en que se analizarán e avaliarán os efectos e as consecuencias da aplicación do contido dela en relación aos prazos de pagamento nas operacións comerciais realizadas entre empresas e entre empresas e Administración.

Disposición transitoria única. *Contratos preexistentes.*

Esta lei será de aplicación a todos os contratos que, incluídos no seu ámbito de aplicación, fosen celebrados con posterioridade ao 8 de agosto de 2002, canto aos seus efectos futuros, incluída a aplicación do tipo de xuro de demora establecido no seu artigo 7. Non obstante, canto á nulidade das cláusulas pactadas polas causas establecidas no seu artigo 9, esta lei será aplicable aos contratos celebrados con posterioridade á súa entrada en vigor.

Disposición derogatoria única. *Derrogación normativa.*

Quedan derogadas todas as normas de igual ou inferior categoría no que contradigan ou se opoñan a esta lei, a excepción daquelas que, en relación á determinación do prazo de pagamento, resultaren máis beneficiosas para o acreedor.

Disposición derradeira primeira. *Modificación do texto refundido da Lei de contratos das administracións públicas aprobado polo Real decreto legislativo 2/2000, do 16 de xuño.*

O texto refundido da Lei de contratos das administracións públicas, aprobado polo Real decreto legislativo 2/2000, do 16 de xuño, modifícase nos seguintes termos:

Un. O número 4 do artigo 99 queda redactado como segue:

«4. A Administración terá a obriga de aboar o prezo dentro dos sesenta días seguintes á data da expedición das certificacións de obras ou dos correspondentes documentos que acrediten a realización total ou parcial do contrato, sen prexuízo do prazo especial establecido no número 4 do artigo 110, e, se se demorase, deberá aboar ao contratista, a partir do cumprimento dese prazo de sesenta días, os xuros de demora e a indemnización polos custos de cobramento nos termos previstos na Lei que establece medidas de loita contra a morosidade nas operacións comerciais.»

Dous. O número 4 do artigo 110 queda redactado como segue:

«4. Excepto nos contratos de obras, que se rexerán polo disposto no artigo 147.3, dentro do prazo dun mes, contado desde a data da acta de recepción, deberá acordarse e ser notificada ao contratista a liquidación correspondente do contrato e aboárselle, se é o caso, o saldo resultante. Se se producir demora no pagamento do saldo de liquidación, o contratista terá dereito a percibir os xuros de demora e a indemnización polos custos de cobramento nos termos previstos na Lei que establece medidas de loita contra a morosidade nas operacións comerciais.»

Tres. Os números 4 e 5 do artigo 116 quedan redactados como segue:

«4. Salvo o que se dispón no seguinte número 5, o contratista deberá aboar as facturas no prazo fixado de conformidade co artigo 4 da Lei que establece medidas de loita contra a morosidade nas operacións comerciais. En caso de demora no pagamento, o subcontratista ou o subministrador terá dereito ao cobramento dos xuros de demora e a indemnización polos custos de cobramento nos termos previstos na mesma lei.

5. Cando o prazo de pagamento se conviñer en máis de sesenta días, o pagamento instrumentarase mediante un documento que leve consigo a acción cambiaria; e cando o prazo de pagamento supere os cento vinte días, poderán, ademais, o subcontratista ou fornecedor exixir que o pagamento se garanta mediante aval.

Os subcontratos e os contratos de fornecemento a que se refire o parágrafo anterior terán en todo caso natureza privada.»

Catro. O número 3 do artigo 169 queda redactado como segue:

«3. No suposto do artigo 167.a), o contratista terá dereito ao aboamento do xuro de demora previsto na Lei que establece medidas de loita contra a morosidade en operacións comerciais das cantidades debidas ou valores económicos convidados, a partir do vencemento do prazo previsto para a súa entrega, así como dos danos e perdas sufridos.»

Cinco. A alínea a) do número 2 da disposición derradeira primeira queda redactada como segue:

«a) Os prazos de sesenta días, catro meses e oito meses previstos no artigo 99.»

Disposición derradeira segunda. *Modificación da Lei 7/1996, do 15 de xaneiro, de ordenación do comercio retailista.*

A Lei 7/1996, do 15 de xaneiro, de ordenación do comercio retailista, modifícase nos seguintes termos:

Un. Os números 1, 3, 4 e 5 do artigo 17 quedan redactados como segue:

«1. Na falta de prazo expreso, entenderase que os comerciantes deben efectuar o pagamento do prezo das mercadorías que compren antes de trinta días a partir da data da súa entrega.

3. Os adiamentos de pagamento de produtos de alimentación frescos e dos perecedoiros non excederán en ningún caso trinta días. Os adiamentos de pagamento para os demais produtos de alimentación e gran consumo non excederán o prazo de sesenta días, salvo pacto expreso en que se prevean compensacións económicas equivalentes ao maior adiamento e das cales o fornecedor sexa beneficiario, sen que en ningún caso poida exceder o prazo de noventa días.

Entenderase por produtos de alimentación frescos e perecedoiros aqueles que polas súas características naturais conservan as súas calidades aptas para comercialización e consumo durante un prazo inferior a trinta días ou que precisan condicións de temperatura regulada de comercialización e transporte. Son produtos de gran consumo aqueles funxibles de compra habitual e repetitiva polos consumidores e que presenten alta rotación.

O Goberno determinará regulamentariamente no prazo de tres meses a definición dos produtos a que se refire o número anterior.

4. Con relación aos produtos que non sexan frescos ou perecedoiros nin de alimentación e gran consumo, cando os comerciantes acorden cos seus fornecedores adiamentos de pagamento que excedan os sesenta días desde a data de entrega e recepción das mercadorías, o pagamento deberá ficar instrumentado en documento que leve consigo acción cambiaria, con mención expresa da data de pagamento indicada na factura. No caso de adiamentos superiores a noventa días, este documento será endosable á orde. En todo caso, o documento deberá ser emitido ou aceptado polos comerciantes dentro do prazo de trinta días, contados desde a data de recepción da mercadoría, sempre que a factura fose enviada. Para a concesión de adiamentos de pagamento superiores a cento vinte días, o vendedor poderá exixir que fiquen garantidos mediante aval bancario ou seguro de crédito ou caución.

5. En calquera caso, producirase o devengo de xuros moratorios en forma automática a partir do día seguinte ao sinalado para o pagamento ou, en defecto de pacto, a aquel en que se debese efectuar de acordo co establecido no número 1. Neses supostos, o tipo aplicable para determinar a contía dos xuros será o previsto no artigo 7 da Lei que establece medidas de loita contra a morosidade nas operacións comerciais, salvo que as partes acordasen no contrato un tipo distinto, que en ningún caso será inferior ao sinalado para o xuro legal incrementado nun 50 por cento.»

Dous. Engádesse unha disposición transitoria segunda coa seguinte redacción:

«Disposición transitoria segunda. Réxime de adiamentos de pagamentos aos fornecedores do comercio retalista.

O prazo fixado para os produtos frescos e perecedoiros seguirá sendo o xa exigible de 30 días. A limitación máxima de 60 días a que se refire o artigo 17.3 desta lei aplicarase a partir do 1 de xullo de 2006. Entrementres, os adiamentos de pagamento dos produtos de alimentación que non teñan carácter de frescos nin perecedoiros e os produtos de gran consumo non excederán noventa días desde a entrega da mercadoría.»

Disposición derradeira terceira. *Título competencial.*

Esta lei dítase ao abeiro das competencias que o artigo 149.1.6.^a e 8.ª da Constitución atribúe en exclusiva ao Estado en materia de lexislación mercantil e civil. Non obstante, a disposición derradeira primeira desta lei dítase ao abeiro do artigo 149.1.18.^a e terá a consideración de norma básica, con excepción da modificación do artigo 169.3 do texto refundido da Lei de contratos das administracións públicas, que non ten este carácter de norma básica de acordo coa disposición derradeira primeira deste texto legal.

Disposición derradeira cuarta. *Entrada en vigor.*

Esta lei entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Por tanto,

Mando a todos os españois, particulares e autoridades que cumpran e fagan cumprir esta lei.

Madrid, 29 de decembro de 2004.

JUAN CARLOS R.

O presidente do Goberno,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

21831 LEI 4/2004, do 29 de decembro, de modificación de taxas e de beneficios fiscais de acontecementos de excepcional interese público. («BOE» 314, do 30-12-2004.)

JUAN CARLOS I

REI DE ESPAÑA

Saiban todos os que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

I

O contido desta lei abrangue dous tipos de cuestións de diferente natureza: por unha parte, regúlanse no título I normas sobre taxas estatais, que deben ser obxecto de regulación por norma con categoría de lei, de acordo co previsto na normativa básica sobre taxas e prezos públicos e, por outra, recóllense no seu título II os beneficios fiscais aplicables a determinados acontecementos de excepcional interese público, que, así mesmo, deben ser regulados en norma con categoría legal.

II

A normativa sobre taxas, como tributos que se exigen con ocasión da prestación de servizos ou actividades realizados en réxime de dereito público ou por razón da utilización privativa ou o aproveitamento especial do dominio público, establece que o seu importe debe tender a cubrir o custo dos servizos ou actividades ou, en caso de aproveitamento especial ou utilización privativa do dominio público, deben tomar como referencia o valor de mercado ou a utilidade derivada dun ou outra.

Para manter os principios anteriores, recollidos na Lei 8/1989, do 13 de abril, de taxas e prezos públicos, a Lei de orzamentos xerais do Estado establece para cada exercicio a actualización xeral para as taxas de contía fixa en función do importe do índice de prezos de consumo esperado para o ano seguinte. Esta previsión xeral é suficiente para adecuar os importes da maioría das taxas, pero nalgúns casos en que se produce a prestación de novos servizos ou actividades ou a modificación das condicións en que se prestan, conséntase a necesidade de incluír no custo novos gastos ou, en definitiva, non se trata simplemente de actualizar o seu importe, senón de modificar outros aspectos ou as propias contías como consecuencia doutros parámetros distintos do simple transcurso do tempo. Isto fai imprescindible a súa creación, modificación ou extinción fóra da Lei de orzamentos xerais do Estado, dadas as reducidas marxes de modificación tributaria que para a lei recoñece o artigo 134.7 da Constitución.

Como consecuencia do anterior, esta lei contén as variacións no marco normativo de taxas que non se poden incluír na Lei de orzamentos xerais do Estado, con obxecto de adecuar o seu establecemento e contido ao preceptuado na normativa sobre taxas.

En concreto, establécese a modificación dos artigos 65 e 66 da Lei 39/2003, do 17 de novembro, do sector ferroviario, que entra en vigor o próximo 1 de xaneiro de 2005, e que regulan a taxa por seguraza no transporte ferroviario de viaxeiros, para incluír naqueles determinados supostos de contratos de transporte habilitantes, fixéndose o método de cálculo da taxa para todos eles. Tamén, respecto á mesma taxa, se regula a constitución dun depósito previo ou o momento do pagamento en determinados contratos de transporte por ferrocarril.

A seguir, mediante a modificación do artigo 27 da Lei 13/1996, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social, créase unha nova taxa, denominada «taxa pola expedición das tarxetas do aparello de control (tacógrafo dixital) no sector de transporte por estrada». O tacógrafo dixital é un novo dispositivo, impulsado pola Unión Europea, con obxecto de introducir un sistema de control para o transporte por estrada en vehículos de máis de 3.500 kg ou de máis de nove prazas, incluído o condutor, que substitúa o actualmente vixente, que se basea en tacógrafos analóxicos.

Así mesmo, modifícase o texto refundido da Lei do catastro inmobiliario, aprobado polo Real decreto lexislativo 1/2004, do 5 de marzo. En primeiro lugar, suprímese a taxa por inscrición catastral, ao considerar que supón un atranco para os interesados cumpriren coa súa obriga de inscribir os seus inmobles, o que dificulta o cumprimento das finalidades do catastro. A isto engádesse a decidida vontade do catastro por fomentar o uso das novas tecnoloxías, o que determinou a incorporación, mediante a Lei 24/2001, do 27 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social, da exención da taxa por inscrición nos supostos de presentación das declaracións mediante o programa informático de axuda para a presentación das declaracións catastrais (PADECA). En segundo lugar, modifícase a taxa de acreditación catastral para adecuala aos servizos que dan lugar a ela, así como